

Warszawa, dnia 2 czerwca 2021 r.

L. Dz. 023/KIPA/2021

Szanowna Pani
Wanda Zwinogrodzka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i
Sportu

Dotyczy: konsultacje projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na zaproszenie do konsultacji publicznych projektu *ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego* (UD 208), działając w imieniu Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych (dalej jako: „KIPA”), jedynej izby gospodarczej rynku audiowizualnego, zrzeszającej w chwili obecnej 152 producentów filmów, seriali, form telewizyjnych, reklamy, jak również firmy postprodukcyjne, szkoły filmowe oraz regionalne fundusze filmowe, proszę o przyjęcie następującego stanowiska do projektu ustawy.

Przede wszystkim chciałabym w imieniu środowiska producentów audiowizualnych wyrazić satysfakcję z prac podjętych przez resort kultury i mających na celu utworzenie mechanizmu wsparcia dla reprezentantów zawodów twórczych i artystycznych, umożliwiające ich uczestniczenie w pełnym zakresie w systemie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Wprowadzenie projektowanych przepisów rozwiąże ważny problem, z którym polska kultura boryka się od lat. Jako producenci aprobujemy zaproponowany model finansowania systemu wsparcia dla artystów zawodowych, którego jednym ze źródeł finansowania będzie część środków pochodzących z tzw. opłaty reprograficznej, a więc z rekompensaty należnej uprawnionym z tytułu praw autorskich i pokrewnych za korzystanie z tych praw w ramach dozwolonego użytku osobistego.

W ramach konsultacji zasadniczym postulatem mojego środowiska zawodowego jest włączenie zawodu, określanego jako **kreatywny producent filmów lub seriali** na listę zawodów umożliwiających uzyskanie statusu artysty zawodowego. Współczesna produkcja audiowizualna wymaga od producentów nowych kompetencji, w ramach których umiejętnościom organizacyjnym często towarzyszy konieczność podejmowania wyborów i decyzji o charakterze twórczym i kreatywnym, mających wpływ na finalny kształt dzieła audiowizualnego w wymiarze artystycznym. Odzwierciedla to kształt ustawy z 30 czerwca 2005 r. o kinematografii, gdzie w art. 5 pkt 6) producent zdefiniowany jest jako „osoba (...) która podejmuje inicjatywę, faktycznie organizuje, prowadzi i ponosi odpowiedzialność za kreatywny, organizacyjny i finansowy proces produkcji filmu”. Definicja ta wyraźnie wskazując na kreatywny charakter pracy producentów filmowych powinna być wystarczającą podstawą do potraktowania producentów filmów i seriali jako uprawnionych do wsparcia w ramach projektowanych przepisów i tym samym włączonych do katalogu artystów zawodowych.

Stosowana na gruncie ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych klasyfikacja podmiotowa praw, w ramach której słusznie wyróżnia się w sposób rozdzielny grupy uprawnień zróżnicowanych według: twórców, artystów wykonawców i producentów, w wymiarze faktycznym zacięra się, uwypuklając zasadę współdziałania i współdecydowania tych podmiotów na wszystkich etapach produkcji treści audiowizualnych. Producenci coraz częściej stają się jednocześnie współtwórcami dzieła audiowizualnego uczestnicząc w kształtowaniu scenariuszy, podejmując kluczowe decyzje co do wyboru zespołu artystycznego, tworząc założenia do postaci filmowych, a następnie zatwierdzając ostateczny kształt wszystkich elementów kreatywnych i twórczych audiowizualnej realizacji. Stąd coraz częściej w Polsce i za granicą pojawia się charakterystyka zawodu „producenta kreatywnego” jako osoby fizycznej, która poza czynnościami związanymi z organizacją i finansowaniem toku produkcji, podejmuje decyzje oraz inicjuje i realizuje procesy o charakterze kreatywnym i twórczym, akceptowane przez reżysera i innych współtwórców filmu, dzieła czy utworu audiowizualnego.

Kreatywni producenci filmów lub seriali to zatem nie firmy, lecz osoby fizyczne, w stosunku do których można udokumentować realizację czynności o charakterze kreatywnym lub wkładu twórczego w utwór audiowizualny, polegających na udziale w pracach literackich (pracą nad scenariuszem, adaptacją scenariusza na potrzeby utworu audiowizualnego, tworzenia charakterystyki postaci), podejmowaniu decyzji o kształcie utworu audiowizualnego w jego wymiarze narracyjnym lub artystycznym, wyborze kluczowych współtwórców utworu oraz jego obsady, udziale w pracach realizowanych w ramach postprodukcji obrazu i dźwięku. **W praktyce rynkowej w przeważającej większości przypadków do producenta filmu lub serialu należy decyzja o ostatecznym kształcie narracyjnym i artystycznym filmu lub serialu tzw. *final cut* i o wprowadzeniu takiego kształtu filmu lub serialu do dystrybucji – kinowej, telewizyjnej, internetowej i na wszystkich innych polach eksploatacji.**

Szacujemy, że ilość osób wykonujących zawód producenta audiowizualnego, których zaangażowanie w proces twórczy spełniałoby kryteria określenia ich jako **kreatywny producent filmów lub seriali wynosi około 250-300 osób**. Duża część z nich nie skorzysta z przewidzianego ustawą wsparcia, jednak każda z tych osób na różnych etapach swojego życia może znaleźć się w wyniku podejmowanego ryzyka zawodowego, czynników losowych lub zdrowotnych, w sytuacji wymagającej wsparcia przewidzianego projektem ustawy. Dla nas włączenie zawodu kreatywny producent filmów lub seriali na listę zawodów uprawniających do wsparcia ma również znaczenie solidarnościowe.

Zwracamy również uwagę, że na liście zawodów uprawniających do uzyskania statusu artysty zawodowego znajdują się architekci, DJe i twórcy gier komputerowych, którzy podobnie jak duża część producentów audiowizualnych prowadzą działalność w formach przewidzianych przez prawo gospodarcze i osiągają z tego tytułu znaczne dochody.

Kreatywny lub twórczy element wkładu producenta w produkcję filmu lub serialu wyraża się między innymi w realizacji następujących czynności:

- 1) na etapie dewelopmentu oraz prac przygotowawczych:
  - w ramach prac literackich – opracowywanie treatmentów i scenariusza, nadawanie kierunków rozwoju scenariusza, budowanie postaci, kreowanie przebiegu akcji filmu, wprowadzanie zmian do scenariusza,
  - uzgadnianie wspólnie z reżyserem i scenarzystą poszczególnych wersji scenariusza i twórczych elementów projektu,
  - tworzenie charakterystyki postaci na potrzeby castingu, w tym briefów castingowych,

- script doctoring, dobór konsultantów do powstających twórczych elementów dzieła,
- wspólnie z grafikiem i reżyserem tworzenie pierwszych założeń i projektów scenografii i kostiumów, przeprowadzanie dokumentacji, poszukiwanie referencji i innych materiałów w celu utworzenia spójnego pakietu,

Wyżej wymienione elementy powodują, że producenci często zyskują status autorów lub współautorów noweli scenariuszowych.

2) tworzenie materiałów okołofilmowych:

- opracowywanie dokumentów producenckich zawierających opis projektu filmowego pod kątem jego widowni, przeznaczenia, idei, grupy docelowej oraz strategii eksploatacji,
- nadzorowanie i akceptacja tłumaczeń, pracy redaktorów, ustalanie finalnych wersji tekstów wchodzących w skład pakietów produkcyjnych,
- przygotowywanie prezentacji i pitchingów projektów; prowadzenie warsztatów dotyczących filmu wraz z reżyserem,

3) podejmowanie kluczowych strategicznych decyzji wpływających na twórczy kształt danego dzieła filmowego, w tym dobór zespołu:

- dobór współtwórców, kreatywnych współpracowników do konkretnych elementów, wątków filmu,
- budowanie założeń stylu w jakim będzie realizowany dany film,
- wybór aktorów, autorów zdjęć, kostiumografów, scenografów, montażyistów, kompozytorów na podstawie znajomości rynku i dokonań poszczególnych twórców,

4) twórcze kształtowanie procesu rozwoju projektu i jego kolejnych etapów:

- inicjowanie projektów, poszukiwanie tematów do adaptacji lub/i z myślą o danym temacie pozyskujemy prawa do pierwowzoru literackiego. Zdarza się, że rozwijamy pomysł/ projekt i następnie szukamy do niego scenarzysty, reżysera
- współpraca z reżyserem i reżyserem castingu nad wyborami obsadowymi, adekwatnymi do danego projektu pod kątem artystycznym i strategicznym,
- uczestniczenie w próbach aktorskich i decyzjach obsadowych,
- współtworzenie pakietu projektu, prezentacji w celu pozyskiwania finansowania i partnerów adresowanych do rynku filmowego, agentów sprzedaży, dystrybutorów, koproducentów, instytucji finansujących,
- podejmowanie decyzji o zmianach w pionach kreatywnych bazując na postępach we współpracy w okresie rozwoju projektu
- czynny udział w dokumentacjach, twórczych dyskusjach, spotkaniach i ocenie poszczególnych etapów pracy,

5) na etapie okresu zdjęciowego i przygotowania do zdjęć:

- podejmowanie strategicznych decyzji o ilości dni zdjęciowych, miejsca realizacji zdjęć i ich rozmachu, mając na uwadze konsekwencje realizacyjne i twórcze,
- adaptacja możliwości realizacyjnych do budżetu,
- uczestniczenie w zdjęciach do filmu, podejmowanie decyzji realizacyjnych wspólnie ze współtwórcami,
- reprezentacja interesów artystycznych wszystkich koproducentów na planie,

6) okres postprodukcji:

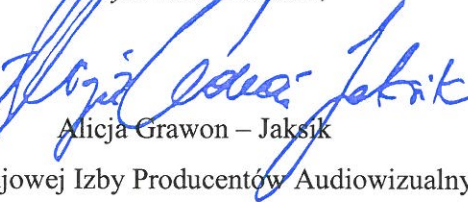
- podejmowanie wspólnie z reżyserem i koproducentami o wyborze montażyisty, realizatora dźwięku i kompozytora,

- podejmowanie decyzji wspólnie z reżyserem co do układu scen,
- podejmowanie decyzji o użyciu efektów specjalnych, VFX, efektach dźwiękowych,
- współdecydowanie o ostatecznym kształcie filmu, w tym na każdym etapie: montażu offline, montażu online, udźwiękowania i finalnego zgrania filmu,
- podejmowanie decyzji co do kierunku promocji i strategii festiwalowej oraz światowej premierze filmu, wybór i opracowanie materiałów promocyjnych.

Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych jest największą obecnie organizacją pozarządową zrzeszającą środowisko producentów audiowizualnych działającą od roku 2001. Obecnie członkami izby jest 152 przedsiębiorców, których znaczną część stanowią jednoosobowe działalności gospodarcze. Uważam, że **nasza Izba spełnia wszelkie przesłanki, aby stać się organizacją reprezentatywną w myśl projektu ustawy o statusie artysty**. Prowadzimy działalność na rzecz integracji środowiska producentów, tworzymy platformę wymiany doświadczeń i współpracy, dostarczamy informacji o bieżących zmianach legislacyjnych, w tym prawnych i podatkowych oraz o najważniejszych wydarzeniach branżowych. Organizujemy cykliczne warsztaty i szkolenia dla profesjonalistów i promujemy działalność naszych członków. Prowadzimy również Rejestr Utworów Audiowizualnych oraz sekretariat Sądu Arbitrażowego Rynku Audiowizualnego.

Pozostałe uwagi do ustawy pozwolę sobie przesłać w formularzu konsultacji publicznych.

Z wyrazami szacunku,

Alicja Grawon – Jaksik

Prezes Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych

Lista uwag do projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego

Lp.	Zgłaszający	Jednostka redakcyjna projektu ustawy lub rozporządzenia	Czego dotyczy (streszczenie uwagi)	Treść uwagi
1	Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych	<i>Ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego</i>	Wsparcie dla projektu ustawy	Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych wyraża uznanie dla prac podjętych przez resort kultury i mających na celu utworzenie mechanizmu wsparcia dla reprezentantów zawodów twórczych i artystycznych, umożliwiającego ich uczestniczenie w pełnym zakresie w systemie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Wprowadzenie projektowanych przepisów rozwiąże ważny problem, z którym polska kultura boryka się od lat. Jako producenci aprobujemy zaproponowany model finansowania systemu wsparcia dla artystów zawodowych, którego jednym ze źródeł finansowania będzie część środków pochodzących z tzw. opłaty reprograficznej, a więc z rekompensaty należnej uprawnionym z tytułu praw autorskich i pokrewnych za korzystanie z tych praw w ramach dozwolonego użytku osobistego.
2	Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych	<i>Rozporządzenie MKD NiS w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność</i>	Włączenie o na listę zawodów artystycznych przyznających uprawnienia przewidziane w projekcie ustawy zawodu nazwanego jako <i>kreatywny producent filmów lub seriali</i>	Postulujemy, aby do katalogu zawodów wymienionych w projekcie rozporządzenia do ustawy włączyć zawod określony jako <i>kreatywny producent filmów lub seriali</i> . Współczesna produkcja audiowizualna wymaga od producentów nowych kompetencji, w ramach których umiejętnościom organizacyjnym często towarzyszy konieczność podejmowania wyborów i decyzji o charakterze twórczym i kreatywnym, mających wpływ na finalny kształt dzieła audiowizualnego w wymiarze artystycznym. Stosowana na gruncie

NIP: 521-31-87-137; REGON: 017481420

ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych klasyfikacja podmiotowa praw, w ramach której słusznie wyróżnia się w sposób rozdzielny grupy uprawnień różnicowanych według: twórców, artystów wykonawców i producentów, w wymiarze faktycznym zaciera się, uwypuklając zasadę współdziałania i współdecydowania tych podmiotów na wszystkich etapach produkcji treści audiowizualnych. Producenci filmów i seriali coraz częściej stają się jednocześnie współtwórcami dzieła audiowizualnego uczestnicząc w kształtowaniu scenariuszy, podejmując kluczowe decyzje co do wyboru zespołu artystycznego, tworząc założenia do postaci filmowych, a następnie zatwierdzając ostateczny kształt wszystkich elementów kreatywnych i twórczych audiowizualnej realizacji. Stąd coraz częściej w Polsce i za granicą pojawia się charakterystyka zawodu „*producenta kreatywnego*” lub „*kreatywnego producenta filmów i seriali*” jako osoby fizycznej, która poza czynnościami związanymi z organizacją i finansowaniem toku produkcji, podejmuje decyzje oraz inicjuje i realizuje procesy o charakterze kreatywnym i twórczym, akceptowane przez reżysera i innych współtwórców filmu, dzieła czy utworu audiowizualnego. Kategoria filmu i serialu jest konieczna do ograniczenia zakresu podmiotowego, gdyż odróżnia tak zdefiniowany zawód od szeroko pojętego producenta audiowizualnego. W ten sposób poza zakresem uprawnionych artystów zawodowych znajdują się producenci małych form audiowizualnych takich jak reklama, teledysk czy rejestracje działań performatywnych.

NIP: 521-31-87-137; REGON: 017481420

Kreatywni producenci filmów lub seriali to zatem nie firmy, lecz osoby fizyczne, w stosunku do których można udokumentować realizację czynności o charakterze kreatywnym lub wkładu twórczego w utwór audiowizualny polegających na udziale w pracach literackich (pracą nad scenariuszem, adaptacją scenariusza na potrzeby utworu audiowizualnego, tworzenia charakterystyki postaci), podejmowaniu decyzji o kształcie utworu audiowizualnego w jego wymiarze narracyjnym lub artystycznym, wyborze kluczowych współtwórców utworu oraz jego obsady, udziale w pracach realizowanych w ramach postprodukcji obrazu i dźwięku.

W praktyce rynkowej do **kreatywnych producentów filmów i seriali** w przeważającej większości przypadków należy decyzyja co do ostatecznego kształtu artystycznego filmu lub serialu tzw. **final cut**.

Szacujemy, że ilość osób wykonujących zawód producenta audiowizualnego, których zaangażowanie w proces twórczy spełniałoby kryteria określenia ich jako kreatywny producent filmów lub seriali wynosi **około 250-300 osób**. Duża część z nich nie skorzysta z przewidzianego ustawą wsparcia, jednak każda z tych osób na różnych etapach swojego życia może znaleźć się w wyniku podejmowanego ryzyka zawodowego, czynników losowych lub zdrowotnych, w sytuacji wymagającej wsparcia przewidzianego projektem ustawy. Dla nas włączenie zawodu kreatywny producent filmów lub seriali na listę zawodów uprawniających do wsparcia ma również **znaczenie solidarnościowe**.

Zwracamy również uwagę, że na liście zawodów uprawniających do uzyskania statusu artysty zawodowego znajdują się architekci, DJe i twórcy gier komputerowych, którzy podobnie jak duża część producentów audiowizualnych prowadzą działalność w formach przewidzianych przez prawo gospodarcze i osiągają z tego tytułu znaczne dochody.

Kreatywny lub twórczy element wkładu producenta w produkcję filmu lub serialu wyraża się między innymi w realizacji następujących czynności:

1) na etapie dewelopmentu oraz prac przygotowawczych: w ramach prac literackich – opracowywanie treatmentów i scenariusza, nadawanie kierunków rozwoju scenariusza, budowanie postaci, kreowanie przebiegu akcji filmu, wprowadzanie zmian do scenariusza; uzgadnianie wspólnie z reżyserem i scenarzystą poszczególnych wersji scenariusza i twórczych elementów projektu; tworzenie charakterystyki postaci na potrzeby castingu, w tym briefów castingowych; script doctoring, dobór konsultantów do powstających twórczych elementów dzieła; wspólnie z grafikami i reżyserem tworzenie pierwszych założeń i projektów scenografii i kostiumów, przeprowadzanie dokumentacji, poszukiwanie referencji i innych materiałów w celu utworzenia spójnego pakietu, Wyżej wymienione elementy powodują, że producenci często zyskują status autorów lub współautorów noweli scenariuszowych.

2) tworzenie materiałów okołofilmowych: opracowywanie dokumentów producenckich zawierających opis projektu filmowego pod kątem jego widowni, przeznaczenia, idei, grupy docelowej oraz strategii eksploatacji; nadzorowanie i akceptacja

tłumaczeń, pracy redaktorów, ustalanie finalnych wersji tekstów wchodzących w skład pakietów produkcyjnych, przygotowywanie prezentacji i pitchingów projektów; prowadzenie warsztatów dotyczących filmu wraz z reżyserem;

3) podejmowanie kluczowych strategicznych decyzji wpływających na twórczy kształt danego dzieła filmowego, w tym dobór zespołu: dobór współtwórców, kreatywnych współpracowników do konkretnych elementów, wątków filmu; budowanie założeń stylu w jakim będzie realizowany dany film; wybór aktorów, autorów zdjęć, kostiumografów, scenografów, montażystów, kompozytorów na podstawie znajomości rynku i dokonaniań poszczególnych twórców;

4) twórcze kształtowanie procesu rozwoju projektu i jego kolejnych etapów: inicjowanie projektów, poszukiwanie tematów do adaptacji lub/i z myślą o danym temacie pozyskujemy prawa do pierwowzoru literackiego. Rozwijanie pomysłu i projektu i następnie dobieranie do niego scenarzysty, reżysera; współpraca z reżyserem i reżyserem castingu nad wyborami obsadowymi, adekwatnymi do danego projektu pod kątem artystycznym i strategicznym; uczestniczenie w próbach aktorskich i decyzjach obsadowych; współtworzenie pakietu projektu, prezentacji w celu pozyskiwania finansowania i partnerów adresowanych do rynku filmowego, agentów sprzedaczy, dystrybutorów, koproducentów, instytucji finansujących; podejmowanie decyzji o zmianach w pionach kreatywnych bazując na postępach we współpracy w okresie rozwoju projektu; czynny udział w dokumentacjach, twórczych dyskusjach, spotkaniach i ocenie poszczególnych etapów pracy;

<p>NIP: 521-81-87-137; REGON: 017481420 e-mail: biuro@kipa.pl</p>			<p>5) na etapie okresu zdjęciowego i przygotowania do zdjęć: podejmowanie strategicznych decyzji o ilości dni zdjęciowych, miejsca realizacji zdjęć i ich rozmachu, mając na uwadze konsekwencje realizacyjne i twórcze; adaptacja możliwości realizacyjnych do budżetu; uczestniczenie w zdjęciach do filmu, podejmowanie decyzji realizacyjnych wspólnie ze współtwórcami; reprezentacja interesów artystycznych wszystkich koproducentów na planie, 6) w okresie postprodukcji: podejmowanie wspólnie z reżyserem i koproducentami decyzji o wyborze montażysty, realizatora dźwięku i kompozytora; podejmowanie decyzji wspólnie z reżyserem co do układu scen; podejmowanie decyzji o użyciu efektów specjalnych, VFX, efektach dźwiękowych; współdecydowanie o ostatecznym kształcie filmu, w tym na każdym etapie: montażu offline, montażu online, udźwiękowienia i finalnego zgrania filmu; podejmowanie decyzji co do kierunku promocji i strategii festiwalowej oraz światowej premierze filmu, wybór i opracowanie materiałów promocyjnych.</p>
<p>3 Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych</p>	<p><i>Rozporządzenie MKDNiS w sprawie typów urządzeń i nośników od których pobiera się opłatę i wysokości opłat,</i> Tabela: Typy urządzeń i nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie utworów o charakterze</p>	<p>Włączenie smartfonów do listy urządzeń oraz objęcie ich opłatą 1,5%</p>	<p>Należy włączyć na listę urządzeń od których pobiera się opłatę smartfony i objąć je opłatą w wysokości 1,5%. W dzisiejszych czasach smartfony są urządzeniami, które najczęściej służą Polakom i Polkom do korzystania, przechowywania, powielania i odtwarzania efektów pracy polskich muzyków, grafików, reżyserów, innych artystów i artystek. Roczna sprzedaż tych urządzeń osiąga poziom ok. 9 mln sztuk.</p>

<p>IP: 521-31-67-137; REGON: 017481420</p>	<p>dźwiękowym i audiowizualnym oraz wysokości opłat</p>	<p>Smartfony jako rewolucja informacyjna, nie byłyby atrakcyjnym dla konsumentów produktem, gdyby nie umożliwiły dostępu i powielania treści kulturowych. Mimo popularności streamingu urządzenia te w dalszym ciągu służą do zapoznawania się z treściami kultury, również przez osoby, które nie mają wykupionych subskrypcji do serwisów streamingowych.</p> <p>Polska pozostaje jednym z nielicznych krajów Europy, w której smartfony nie są objęte opłatą reprograficzną. Wprowadzono je w 27 krajach Europy, w tym w krajach takich jak: Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Portugalia, Belgia, Holandia, Szwajcaria, Austria, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Macedonia Północna, Grecja, Rumunia, Ukraina, Litwa, Łotwa, Szwecja.</p>	<p>Szkoły filmowe w Polsce mają różnorodną formę prawną. Nie wszystkie uczelnie prowadzą studia drugiego stopnia. Jednocześnie w zawodach filmowych czynnikiem decydującym o zatrudnieniu, angażowaniu w projekty i aktywności zawodowej są kompetencje i doświadczenie osób wykonujących zawody filmowe. Ścieżki kariery często rozpoczynają się nie od edukacji formalnej lecz od praktyki zawodowej, w tym pracy na planach filmowych. Stąd duża część aktywnych zawodowo filmowców posiada jedynie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia.</p> <p>Uważamy, że wsparcie ma sens w przypadku, gdy dolny próg dopłaty będzie wynosić przynajmniej 50% składki. Większość artystów zawodowych objętych systemem wsparcia przewidzianym ustawą osiąga bardzo niskie dochody, często poniżej progu minimum socjalnego. Optacanie składek</p>
<p>4</p> <p>Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych</p>	<p>Art. 28 ust 1 pkt 2)</p>	<p>Umożliwienie potwierdzenia statusu artysty również czynnym zawodowo absolwentom studiów pierwszego stopnia.</p>	<p>Szkoły filmowe w Polsce mają różnorodną formę prawną. Nie wszystkie uczelnie prowadzą studia drugiego stopnia. Jednocześnie w zawodach filmowych czynnikiem decydującym o zatrudnieniu, angażowaniu w projekty i aktywności zawodowej są kompetencje i doświadczenie osób wykonujących zawody filmowe. Ścieżki kariery często rozpoczynają się nie od edukacji formalnej lecz od praktyki zawodowej, w tym pracy na planach filmowych. Stąd duża część aktywnych zawodowo filmowców posiada jedynie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia.</p> <p>Uważamy, że wsparcie ma sens w przypadku, gdy dolny próg dopłaty będzie wynosić przynajmniej 50% składki. Większość artystów zawodowych objętych systemem wsparcia przewidzianym ustawą osiąga bardzo niskie dochody, często poniżej progu minimum socjalnego. Optacanie składek</p>
<p>5</p> <p>Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych</p>	<p>Art. 39 ust 2</p>	<p>Podwyższenie dolnego progu dopłaty do 50%</p>	<p>Szkoły filmowe w Polsce mają różnorodną formę prawną. Nie wszystkie uczelnie prowadzą studia drugiego stopnia. Jednocześnie w zawodach filmowych czynnikiem decydującym o zatrudnieniu, angażowaniu w projekty i aktywności zawodowej są kompetencje i doświadczenie osób wykonujących zawody filmowe. Ścieżki kariery często rozpoczynają się nie od edukacji formalnej lecz od praktyki zawodowej, w tym pracy na planach filmowych. Stąd duża część aktywnych zawodowo filmowców posiada jedynie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia.</p> <p>Uważamy, że wsparcie ma sens w przypadku, gdy dolny próg dopłaty będzie wynosić przynajmniej 50% składki. Większość artystów zawodowych objętych systemem wsparcia przewidzianym ustawą osiąga bardzo niskie dochody, często poniżej progu minimum socjalnego. Optacanie składek</p>

				miesięcznych jest dla tych osób poważnym wysiłkiem finansowym. Dopłaty na poziomie przynajmniej 50% będą stanowić realne wsparcie dla twórców.
--	--	--	--	--

ul. Izba Producentów Audiowizualnych
ul. Chelmska 21/28c, 00-724 Warszawa
tel.: (22) 840 59 01
e-mail: biuro@kipa.pl
NIP: 521-31-87-137; REGON: 017481420

DYREKTOR
Krajowej Izby Producentów
Audiowizualnych
Maciej Dydo